

سه‌شنبه ۳ دی‌ماه ۱۳۹۸ ■

سال دوازدهم ■ شماره ۱۶۴۳ ■ sepehr.khabar@gmail.com

www.sepehrpress.ir

www.sepehrpress.ir

به دلیل کمبود بودجه به رونمایی از ۴۰ اثر در دانشنامه اکتفا می‌کنیم

گفت‌وگویی با سید محمدباقر حسینی‌سیر، رئیس حوزه هنری استان همدان انجام شده که در ادامه می‌خوانید:

رئیس حوزه هنری استان همدان با اشاره به اینکه آغاز تهیه این کتاب از سال ۸۹ بوده‌است، اظهار کرد: طرح جامع این کتاب در همان سال به استاندار و سایر مسؤولان ارائه شد، اما حمایتی صورت نگرفت.

سید محمدباقر حسینی‌سیر ادامه داد: در سال ۹۴ این طرح در شورای برنامه‌ریزی استان تصویب شد، اما بودجه‌ای به آن تعلق نگرفت که پس از مدتی اعتبار کمی برای آن در نظر گرفته و آن‌هم با تأخیر پرداخت شد.

وی با تأکید بر وجود برخی مشکلات در ابتدای کار، تصریح کرد: با نبود بودجه از سال ۹۴ به کامل کردن طرح جامع پرداختیم که با تشکیل شورا و گروه علمی، گفت‌وگو و برگزاری جلسه با اساتید مختلف در سال ۹۷ نخستین اثر آماده و طرح کامل شد.

حسینی‌سیر با بیان اینکه دانشنامه استان همدان یک پروژه گروهی است که به بررسی تاریخ، تمدن، فرهنگ و هنر استان همدان می‌پردازد، تبیین کرد: این دانشنامه همه جنبه‌های تاریخ و فرهنگ این حوزه تمدنی را ازجمله ادبیات، زبان، عرفان، فرهنگ و غیره پوشش می‌دهد.

رئیس حوزه هنری استان همدان با اشاره به اینکه دانشنامه به لحاظ تاریخی به سه دوره زمانی پیش از اسلام، دوران اسلامی، و دوران معاصر (انقلاب اسلامی و جنگ ایران و عراق) تقسیم‌بندی شده‌است، افزود: کار نگارش دانشنامه را شورای علمی متشکل از ۲۰۰ پژوهشگر و کار نظارت علمی بر تدوین دانشنامه را نیز پنج تن از پژوهشگران به عهده دارند.

وی خاطرنشان کرد: کار تدوین دانشنامه در ۱۰ کارگروه با عناوین کلیات، همدان‌شناسی، طبیعت و جغرافیا، اقتصاد، تاریخ سیاسی، بافت اجتماعی، فرهنگ، ادب و هنر، دین، عرفان و ادبیات عربی، سیمای تاریخی استان، مدیریت، و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس سامان یافته‌است.

حسینی‌سیر با بیان اینکه درمجموع کار در قالب دو بخش اصلی و پیوسته‌ها ارائه می‌شود،

افضا کرد: در بخش اصلی، قسمت نخست آن مدخل‌های الفبایی بوده که دایره‌المعارفی مربوط به اسامی مشاهیر و شخصیت‌های استان و در چهار جلد است.

رئیس حوزه هنری استان همدان در خصوص قسمت دوم بخش اصلی، گفت: قسمت دوم نیز متشکل از مدخل‌های الفبای روستاها، فضاها و اماکن، خوراک‌وپوشاک، آداب‌وسوم، هنرهای صناعی و اصطلاحات عامیانه بوده که در چهار جلد در قطع رحلی گنجانده می‌شود، اما هنوز مقاله‌نویسی برای این بخش انجام نشده‌است.

وی با اشاره به بخش پیوسته‌ها، تبیین کرد: پیوست‌های دانشنامه نیز در چهار مرحله شناخت‌نامه، پیوست‌های ادبی و هنری، ترجمه و آرشيو منتشر خواهد شد.

حسینی‌سیر در خصوص توضیحات این چهار مرحله، اضافه کرد: مرحله نخست به‌نام شناخت‌نامه بوده که در قالب کتاب‌هایی در عناوین و موضوعات مختلف به تعداد تقریبی ۱۷۰ جلد و در دو قطع

وزیری سخت به رنگ آبی است.

رئیس حوزه هنری استان همدان ادامه داد: مرحله دوم به نام پیوست‌های هنری و ادبی مانند تولید فیلم، آلبوم موسیقی، عکس و مجموعه آثار هنرمندان در قالب کتاب‌های ضمیمه در قطع‌های مختلف به رنگ قهوه‌ای در موضوعات یادشده است؛ همچنین آثار ویژه کودکان و نوجوانان و نرم‌افزار چندرسانه‌ای، نرم‌افزار برای گوشی‌های تلفن همراه و غیره نیز برای حضور در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی است.

وی با بیان اینکه مرحله سوم ترجمه بوده که تلخیص و ترجمه به سه زبان زنده دنیا برای جذب گردشگران داخلی و خارجی را شامل می‌شود، عنوان کرد: مرحله چهارم به تهیه و آرشيو است، آثار، تصاویر و نسخ خطی ارزشمند درباره موضوعات دانشنامه و هم‌افزایی با دستگاه‌های مورد نظر و موزه‌های مرتبط جهت بهره‌برداری و بهره‌مندی بهتر از موزه‌ها پرداخته‌است.

حسینی‌سیر با تأکید بر اینکه ۲۵ اثر فعلاً در مرحله مزاکره بوده و قراردادی بسته نشده‌است، ابراز کرد: درمجموع ۱۱۰ نفر در حال کارکردن بر روی مراحل مختلف این دانشنامه هستند. وی در پاسخ به این سؤال که چه اقداماتی

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت پیشنهاد داد:

ضرورت تشکیل ستاد بحران جمعیت در استان همدان

سالانه قریب به پنج هزار نفر از جمعیت کل استان همدان کم می‌شود/کاهش محسوس بعد خانوار در همدان نسبت به سطح ملی/رتبه چهارم سالمندترین استان کشور از آن همدان /به‌طور میانگین نرخ باروری استان پایین‌تر از کل کشور است/کاهش سبک زندگی از دلایل مهم کاهش فرزندآوری/بحران جمعیت در همدان با جلسه، گفت‌وگو و اظهار تأسف حل نمی‌شود

عنوان کرد: بر اساس آخرین آمارها جمعیت کل کشور نزدیک به ۸۳ میلیون نفر و جمعیت استان همدان یک میلیون و ۷۲۰ هزار نفر بوده که نرخ رشد منفی ۰،۲۴ درصد را از آن خود کرده‌است. صالح قاسمی‌سیر بیان کرد: عدد مذکور نشان می‌دهد که سالانه ۲۴ درصد از جمعیت استان همدان کم می‌شود و از دلایل آن، هم کاهش نرخ باروری و هم افزایش مهاجرت بوده؛ چراکه همدان مهاجرفرست است و به بیان دیگر، منفی ۲۴ صدم درصد یعنی سالانه حدود پنج هزار نفر از جمعیت این استان کم می‌شود.

وی ادامه داد: این در حالی است که در سال ۱۳۹۰ سهم استان همدان از جمعیت کل کشور ۲،۳۴ درصد و در سال ۱۳۹۵ اینن عدد ۲،۱۷ درصد بوده که نشان می‌دهد سهم استان رو به کاهش است.

دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت با تأکید بر کاهش بعد خانوار در استان همدان نیز، تصریح کرد: بعد خانوار یعنی میانگین تعداد اعضای تشکیل‌دهنده یک خانواده که این عدد در مقیاس کلی در هر خانواده ۳،۴ دهم نفر بوده درحالی‌که در استان ۳،۲ نفر و به‌طور محسوسی پایین‌تر از بعد خانوار در سطح ملی است.

قاسمی اضافه کرد: نکته‌ای که لازم است نخبگان، مسؤولان و سیاست‌گذاران استان همدان به آن توجه کرده و برای آن برنامه‌ریزی کنند مسئله سالمندی است؛ هم‌اکنون همدان رتبه چهارم سالمندترین استان کشور را به خود اختصاص داده درحالی‌که نرخ سالمندی در سطح کشور ۱۰ درصد است این عدد در همدان ۱۱،۵ درصد بوده و بعد از استان‌های گیلان، مازندران و مرکزی قرار گرفته که این امر پیامدهایی جدی برای نهاد خانواده و بسیاری از ساختارهای استان همدان خواهد داشت.

نویسنده مجموعه جنگ جهانی جمعیت در بخش دوم سخنان خود با تشریح علت‌یابی نرخ رشد منفی جمعیت در همدان، گفت: کاهش نرخ باروری و مهاجر فرستی از عمده این دلایل است؛ کاهش نرخ باروری به معنی میانگین تعداد فرزندانی بوده که یک خانم به دنیا می‌آورد و این

انجام‌شده تا این دانشنامه به‌عنوان مرجع علمی معرفی شود، افزود: هدف ما از آغاز این کار همین بود و می‌خواستیم این دانشنامه مرجعیت پیدا کند و اثری قابل استفاده و اعتماد برای همه اقشار ازجمله پژوهشگران، دانشگاهیان، دانش‌آموزان و عموم مردم باشد.

رئیس حوزه هنری استان همدان یادآوری کرد: برای رسیدن به این هدف، سختی‌های بسیاری متحمل شدیم و از نویسندگان خواسته شد تا نگارش آن‌ها طوری باشد که همه مخاطب ما قرار گرفته و این اثر مورد استفاده و استاد قرار گیرد. حسینی‌سیر با بیان اینکه برای تألیف این کتاب، حساسیت‌های فراوانی به کار برده شد، تشریح کرد: سعی شده این کتاب از لحاظ ویراستاری کمترین مشکل را داشته باشد و کسانی که این اثر را مشاهده کردند باور نمی‌کردند این دانشنامه برای استان همدان باشد.

وی با اشاره به اینکه این اثر ازنظر علمی، کامل و قابل اطمینان و دسترسی برای همه عموم است، گفت: این نشان‌دهنده دقت شورای علمی و خود نویسنده است؛ همچنین برای داشتن خطای کمتر، آثار بعد از چاپ برای اساتید بزرگ ارسال می‌شود تا کار ازنظر علمی مشکلی وجود داشت، برطرف شود.

رئیس حوزه هنری استان همدان با تأکید بر اینکه ۱۶ اثر از این دانشنامه چاپ شده، اضافه کرد: تبلیغات برای شناساندن این دانشنامه آغاز شده‌است، اما تا پایان سال جاری چاپ این اثرها به ۴۰ جلد می‌رسد که در آن زمان رونمایی و نشر این آثار انجام می‌پذیرد.

حسینی‌سیر خاطرنشان کرد: به دلیل اینکه بودجه کمی برای تهیه آن به ما تعلق گرفت، بعد از چاپ ۴۰ اثر به‌ناچار باید تا زمانی که بودجه جدیدی تعلق بگیرد، کار را متوقف کنیم. وی در پایان به معرفی برخی آثار چاپ‌شده پرداخت: فرهنگ اصطلاحات عامیانه همدانی (محمدعلی نوریون)، خانه‌های قدیمی همدان جلد یک (محمدابراهیم زارعی، فائزه حاتمی‌مجد، صاحب محمدیان‌منصور)، تاریخ غیرت (رمان تاریخی، دوره صفویه از آقاشیخ موسی نثری همدانی (دستچردی) به کوشش مهدی به‌خیال)، جولان (تحلیل

sepehrgharb.news@gmail.com

www.sepehrpress.ir

به دلیل کمبود بودجه به رونمایی از ۴۰ اثر در دانشنامه اکتفا می‌کنیم

یافت قدیم و جدید و معماری محله جولان همدان (محمدابراهیم زارعی و همکاران)، بدیع‌الزمان همدانی و مقامات‌نویسی (علیرضا ذکاوتی قراگزلو)، کارنامک ۱۰ کتاب‌شناسی استان همدان (پرویز اذکایی) و کارنامک ۲؛ کتاب‌شناسی استان همدان (پرویز اذکایی)،

بر دستان الوند موسیقی ترکی استان همدان (قادر شهسورای)، شرح احوال و گزیده آثار صفاءالحق همدانی (علیرضا ذکاوتی قراگزلو)، فرهنگ نام‌جاهای همدان تا سال ۱۳۵۰ (جلد ۱ از میرهاشم میری)، مجلس‌نامه غم تاریخچه تعزیه در استان همدان (اسماعیل مجلی)، شیر دربان اکباتان (شیر سنگی همدان از خلیل‌الله بیگ‌محمدی)، رضا لـو یکی از هزاران رمان تاریخی دهه ۴۰ خورشیدی در همدان (علیرضا ذکاوتی قراگزلو)، قلندر نقاش- آثار و احوال (محمدمهدی استعدادی)، فرهنگ اصطلاحات عامیانه همدانی، جلد ۲ شامل کنایه‌ها و مثل‌ها (محمدعلی نوریون) و بسیاری آثا دیگر.

«دانشنامه استان همدان» مجموعه‌ای از مدخل‌ها و عناوین گوناگون با قدر جامع «همدان» است که به قلم پژوهشگران و متخصصان به نگارش درآمده و در آن نسبت به موضوع مورد تحقیق، بر تحقیق میدانی و مطالعات کتابخانه‌ای تکیه شده‌است. این مجموعه می‌تواند با بهره‌مندی از استعدادهای محلی، زمینه‌ساز حرکتی علمی- پژوهشی و هنری در میان پژوهشگران و هنرمندان استان باشد.

شناخت مشاهیر منطقه و نقش تاریخی، اجتماعی و فرهنگی آن‌ها از دیگر فواید این مجموعه است. «دانشنامه استان همدان»، گذشته‌ای را تصویر می‌کند که چراغ راه آینده است و می‌کوشد نمایعاصر را با نقش پیشتان همدان، از جنبش فرهنگی و اجتماعی منتهی به مشروطه و سپس جنبش ملی کردن نفت، آن‌گاه مبارزات منتهی به انقلاب اسلامی آشنا کند و نقش‌آفرینی ایثارگران این استان را در جنگ تحمیلی هشت ساله بازنامید.

سپهرغرب، گروه خبر: هانیه کامیان فرد: رئیس حوزه هنری استان همدان گفت: به دلیل اینکه بودجه کمی برای تهیه دانشنامه استان به ما تعلق گرفت، بعد از چاپ ۴۰ اثر به‌ناچار باید تا زمانی که بودجه جدیدی تعلق بگیرد، کار را متوقف کنیم.

فرماندار شهرستان همدان با بیان اینکه قبل از الحاق این سه روستا به شهر، افراد ملزم بودند برای دریافت مجوز به دهیاری‌ها مراجعه کنند، اظهار کرد: در حال حاضر افرادی که قصد دارند ساخت‌وساز قانونی انجام دهند، می‌توانند به شهردار ناحیه خود رجوع کنند.

حسین افشاری افزود: طبق قانون الحاق تا زمانی که طرح تفصیلی شهری اصلاح نشود، ملاک عمل، طرح هادی روستایی است.

وی با اشاره به اینکه تفاوتی در برخورد با ساخت‌وساز غیرقانونی بدون مجوز و پروانه ساخت در شهر یا روستا وجود ندارد، بیان کرد: در روستاها مجوز بر اساس طرح هادی روستاها صادر می‌شود.

اگر ساخت‌وساز غیرمجاز در زمین‌های کشاورزی باشد مسؤولیت طرح شکایت با جهاد کشاورزی و اگر در حریم شهر باشد با شهرداری است فرماندار شهرستان همدان خاطرنشان کرد: اگر ساخت‌وساز غیرمجاز در منطقه زمین‌های کشاورزی باشد، جهاد کشاورزی و اگر در حریم شهر باشد شهرداری مسؤولیت طرح شکایت را برعهده دارد و در نهایت مقام قضائی می‌بایست برای برخورد با این موارد غیرقانونی، ورود کند.

افشاری در پایان، تخریب ۱۵ واحد غیرقانونی را در کاهش ساخت‌وسازهای غیرقانونی بسیار مؤثر دانست.

در ادامه برای اطلاع از نحوه برخورد با متخلفان گفت‌وگویی با محمدعلی گلشن، سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان انجام شد.

سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان گفت: اقدامات مؤثری صورت گرفته و تا حد قابل توجهی این ساخت‌وسازها کاهش یافته‌است. محمدعلی گلشن اظهار کرد: تاکنون برای برخورد با این ساخت‌وسازها اختاره‌هایی را صادر و در صورتی که به آن‌ها توجهی نشده باشد، لوازم ساخت‌وساز را ضبط کرده‌ایم.

وی ابراز کرد: در حسن‌آباد، قاسم‌آباد و علی‌آباد به ترتیب ۷۸، ۶۰ و ۶۳ مورد صدور اختاریه و به ترتیب ۹۱، ۴۶ و ۷۸ مورد ضبط وسایل و لوازم ساخت‌وساز را داشته‌ایم.

سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان ادامه داد: در مواردی که ساخت‌وساز غیرقانونی انجام شده باشد بعد از تشکیل پرونده، آن را به کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری ارجاع می‌دهیم که در این کمیسیون سه نماینده از دستگاه قضا، شورای شهر و فرمانداری با استناداری حضور دارند و با توجه به ادله و مستندات موجود، رأی را صادر می‌کنند.

گلشن خاطرنشان کرد: در حسن‌آباد با پیگیری و ورود فرمانداری، دادستانی، شهرداری و جهاد کشاورزی ۱۵ واحد که اقدام به ساخت غیرمجاز کرده بودند، تخریب شدند و خوشبختانه شاهد هستیم که مردم خودشان بسیار آگاهانه برخورد کرده و کمتر به سمت ساخت‌وساز غیرقانونی می‌روند.

در حالی‌که طبق گفته‌های دو مقام مسؤول، برخورد قاطع با ۱۵ واحد مذکور، مفید واقع شده‌است، مردم و مسؤولان می‌توانند با همکاری یکدیگر از سوء استفاده‌های افراد سودجو جلوگیری کنند.

به نظر می‌رسد بسیاری از مشکلات موجود در جامعه ناشی از قوانین ماست؛ برای مثال در موردی که ذکر شد اگر در روند قانون‌گذاری تجدیدنظر نشود، مسؤولان در جهت تسریع روند قانون‌گذاری بکوشند، قوانین دست‌وپاگیر حذف شود و از همه مهم‌تر قوانین شفاف باشد، شاهد اتفاقات این‌چنینی کمتری خواهیم بود.

در کنار انتظاراتی که از مسئولان وجود دارد، مردم باید سعی کنند در مسائل مربوط به خود آگاهانه و مسئولانه عمل کنند چنانکه رسول خدا (ص) فرمودند: همه شما مسؤولید!

روزنامه صبح خبر کشور

سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان مطرح کرد:

اقدامات مؤثر بوده و ساخت‌وسازها کاهش یافته‌است

فرماندار شهرستان همدان: کاهش ساخت‌وسازهای غیرمجاز با تخریب ۱۵ واحد غیرقانونی

سپهرغرب، گروه خبر: عطیه عسگری: سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان گفت: اقدامات مؤثری جهت جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز در روستاهای ملحق شده به شهر همدان صورت گرفته و تا حد قابل توجهی این ساخت‌وسازها کاهش یافته‌است.

حدود دو سال از پیوستن سه روستای حسن‌آباد، قاسم‌آباد و علی‌آباد به شهر همدان را رستای کلان‌شهر شدن، می‌گذرد و دراین‌میان، زمین‌های کشاورزی برای ساخت‌وساز مسکونی به فروش می‌رسند. این در حالی است که طبق کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، این ساخت‌وسازها غیرقانونی است و چندی پیش حسین افشاری، فرماندار شهرستان همدان نیز اعلام کرد که جلوی ساخت‌وسازها و ماماله‌های این زمین‌ها را خواهد گرفت.

خبرنگار سپهرغرب برای بررسی دوباره این موضوع با وی گفت‌وگویی انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

طبق قانون الحاق تا زمانی که طرح تفصیلی شهری اصلاح نشود، ملاک عمل، طرح هادی روستایی است

فرماندار شهرستان همدان با بیان اینکه قبل از الحاق این سه روستا به شهر، افراد ملزم بودند برای دریافت مجوز به دهیاری‌ها مراجعه کنند، اظهار کرد: در حال حاضر افرادی که قصد دارند ساخت‌وساز قانونی انجام دهند، می‌توانند به شهردار ناحیه خود رجوع کنند.

حسین افشاری افزود: طبق قانون الحاق تا زمانی که طرح تفصیلی شهری اصلاح نشود، ملاک عمل، طرح هادی روستایی است.

وی با اشاره به اینکه تفاوتی در برخورد با ساخت‌وساز غیرقانونی بدون مجوز و پروانه ساخت در شهر یا روستا وجود ندارد، بیان کرد: در روستاها مجوز بر اساس طرح هادی روستاها صادر می‌شود.

اگر ساخت‌وساز غیرمجاز در زمین‌های کشاورزی باشد مسؤولیت طرح شکایت با جهاد کشاورزی و اگر در حریم شهر باشد با شهرداری است فرماندار شهرستان همدان خاطرنشان کرد: اگر ساخت‌وساز غیرمجاز در منطقه زمین‌های کشاورزی باشد، جهاد کشاورزی و اگر در حریم شهر باشد شهرداری مسؤولیت طرح شکایت را برعهده دارد و در نهایت مقام قضائی می‌بایست برای برخورد با این موارد غیرقانونی، ورود کند.

افشاری در پایان، تخریب ۱۵ واحد غیرقانونی را در کاهش ساخت‌وسازهای غیرقانونی بسیار مؤثر دانست. در ادامه برای اطلاع از نحوه برخورد با متخلفان گفت‌وگویی با محمدعلی گلشن، سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان انجام شد.

سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان گفت: اقدامات مؤثری صورت گرفته و تا حد قابل توجهی این ساخت‌وسازها کاهش یافته‌است. محمدعلی گلشن اظهار کرد: تاکنون برای برخورد با این ساخت‌وسازها اختاره‌هایی را صادر و در صورتی که به آن‌ها توجهی نشده باشد، لوازم ساخت‌وساز را ضبط کرده‌ایم.

وی ابراز کرد: در حسن‌آباد، قاسم‌آباد و علی‌آباد به ترتیب ۷۸، ۶۰ و ۶۳ مورد صدور اختاریه و به ترتیب ۹۱، ۴۶ و ۷۸ مورد ضبط وسایل و لوازم ساخت‌وساز را داشته‌ایم.

سرپرست مدیریت پیشگیری و رفع تخلفات شهری شهرداری همدان ادامه داد: در مواردی که ساخت‌وساز غیرقانونی انجام شده باشد بعد از تشکیل پرونده، آن را به کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری ارجاع می‌دهیم که در این کمیسیون سه نماینده از دستگاه قضا، شورای شهر و فرمانداری با استناداری حضور دارند و با توجه به ادله و مستندات موجود، رأی را صادر می‌کنند.

گلشن خاطرنشان کرد: در حسن‌آباد با پیگیری و ورود فرمانداری، دادستانی، شهرداری و جهاد کشاورزی ۱۵ واحد که اقدام به ساخت غیرمجاز کرده بودند، تخریب شدند و خوشبختانه شاهد هستیم که مردم خودشان بسیار آگاهانه برخورد کرده و کمتر به سمت ساخت‌وساز غیرقانونی می‌روند.

در حالی‌که طبق گفته‌های دو مقام مسؤول، برخورد قاطع با ۱۵ واحد مذکور، مفید واقع شده‌است، مردم و مسؤولان می‌توانند با همکاری یکدیگر از سوء استفاده‌های افراد سودجو جلوگیری کنند.

به نظر می‌رسد بسیاری از مشکلات موجود در جامعه ناشی از قوانین ماست؛ برای مثال در موردی که ذکر شد اگر در روند قانون‌گذاری تجدیدنظر نشود، مسؤولان در جهت تسریع روند قانون‌گذاری بکوشند، قوانین دست‌وپاگیر حذف شود و از همه مهم‌تر قوانین شفاف باشد، شاهد اتفاقات این‌چنینی کمتری خواهیم بود.

در کنار انتظاراتی که از مسئولان وجود دارد، مردم باید سعی کنند در مسائل مربوط به خود آگاهانه و مسئولانه عمل کنند چنانکه رسول خدا (ص) فرمودند: همه شما مسؤولید!

